

Pst.?

Kesällä reissataan!

Parhaat käsityökohteet löydät sivuiltamme 23–38.

FAKIIRIEN PERILLISET

Isoäidin kuoleman jälkeen mieleen on hiipinyt monenlaisia ajatuksia. Yksi niistä liittyy taitoon tehdä käsitöitä.

Joskus pikkulikkana olin jälleen jäänyt mummolaan yökyllään. Nukkumaan mennessä paljastui, että yöpaitani oli jäänyt matkasta. Peti oli jo tehty, iltapissat pissattu, verhot vedetty ikkunoihin. Mitä tekee mummu? Hän kävelee kamariin, vetää piirongin laatikon auki, nappaa lakanan kainaloonsa, leikkaa sen paloiksi ja sujauttaa suit sit ompelukoneella minulle yöpuvun.

Muistan, että hypin ja hihkuin taustalla äänekkäästi: ”Mummu on fakiiri, mummu on fakiiri!”

Näin jälkepäin en voi kuin ihailla sitä kykyä tarttua toimeen. Väitän, että meistä nykyeläjistä lähes kaikki olisivat vastaavassa tilanteessa ojentaneet käteensä vaatekaappiin ja kivanneet sieltä ensimmäisen käteen osuvan t-paidan retkaleen. Väitän, että meistä nykyeläjistä ei enää monikaan ole yhtä taitava, yhtä nopea ja yhtä neuvokas kuin ovat olleet nämä viime vuosisadan alkupuolella syntyneet ”fakiirit”. Ei lähellekään.

Tänä päivänä on luonnollista mennä verhokauppaan ostamaan valmiiksi ommellut pellavaverhot. Joskus pellavaverhojen eteen jouduttiin tekemään hiukan enemmän työtä, hurjimmillaan kasvattamaan pellavatkin itse. Muutos on tapahtunut vajaassa sadassa vuodessa. Samaan aikaan tavaran arvostus on romahtanut. Nykyään kaikkea saa kaupasta, lähes kaikki tavarat ovat helposti korvattavissa. Ennen tavaran eteen jouduttiin näkemään niin paljon vaivaa, ettei ollut varaa tehdä herätehankintoja.

Nykyään meillä koulutetaan kädentaitajia. Nämä mummot olivat sitä ilman koulutustakin: he opettelivat taitonsa itse ilman yhteiskunnan tarjoamaa mahdollisuutta. Siinä missä me vaalimme tuota kädentaitokulttuuria, he *elivät* sitä. Sen lisäksi he tekivät jo sata vuotta sitten sitä, mitä nykynuoriso nykyään: vanhasta uutta.

En halua julistaa auvoisten entisaikojen nimeen, mutta sen sanon, että näiden kädentaitajamummojen ja -pappojen mukana kuolee suunnaton määrä taitoa. Sellaista taitoa, jota me mielellämme kutsumme suomalaiseksi kädentaito-osaamiseksi. Me mielihyvin myös myymme sitä suomalaista osaamista ja laatua, jota me olemme alun alkaen nähneet nimenomaan mummojen kutimissa.

Se taito ja laatu ei säily korulauseilla.

Maailma muuttuu, niin on hyvä. Vallankin jos muutos tapahtuu tosiasiat tunnustaen. On ollut ilo huomata, miten monet nuoret kädentaitajat osaavat tehdä tuotteita. Siis oikeita tuotteita, tuotenimiä – jopa brändejä. Pakkaukset on viimeistelty, logot suunniteltu, tuotteiden toimiva valmistusprosessi mietitty.

On pakko tunnustaa, että epäilevämmän minä katson muotoilun kenttää kuin kädentaitajien tonttia. Vaikuttaa, että käsityöläinen on vapaampi luomaan kokonaisuuksia. Muotoilijoiden puolella lienee sana design aiheuttanut jonkinlaisen taakan. Myyntikanaviakin tuntuu kädentaitajille löytyvän huomattavasti designereitä enemmän. Vaikka käsityöläisiäkin arvostellaan toisinaan siitä, etteivät he aina ota asiakasta tarpeeksi huomioon tuoteperhettään suunnitellessaan, väitän designereiden ottavan loppukäyttäjää huomioon vielä vähemmän. Joskus vaikuttaa, että muotoa tehdään toisille muotoilijoille, ei asiakkaalle.

Kaikesta huolimatta kesää ja karpäsiä kaikille!

Tiina Aalto

KUSTANTAJA JA TOIMITUS
Käsi- ja taideteollisuusliitto / Taito ry
Kalevankatu 61, 00180 Helsinki
Päätoimittaja Marketta Luutonen,
marketta.luutonen@taito.fi
Toimituspäällikkö Tiina Aalto
tiina.aalto@taito.fi, puh. (09) 7519 1930
faksi (09) 7519 1950
www.taito.fi
Avustajat toimittaja Anna-Kaisa Huusko
avustaja Niina-Kaisa Saari
toimittaja Pauli Lipiäinen

Ulkoasu ESWE Suunnittelu / Sirkka Wallin
sirkka.wallin@welho.com
TILAUSHINNAT
vuosikerta 53 €, kestopilaus 48 €, opiskelija vsk 40 €
ILMOITUSMARKKINOINTI JA -TRAFIIKKI Eipe/Eija Pensasmaa
Niemenkatu 4 B 25, 15140 LAHTI
puh. (03) 751 5338, 044 580 3957, eipe@phnet.fi
Mediakortti: www.taito.fi
TILAAJAPALVELU tilaukset ja osoitteenmuutokset
Laserna / TAITO
Kuoppamäentie 3 A, 33800 Tampere
asiakaspalvelu@laserna.fi, puh. (03) 225 1948

Kuusi numeroa vuodessa. 102. vuosikerta.
Edeltäjät Käsiteollisuus 1907–1931, Lastu ja lanka 1932–1935, Kotiteollisuus 1936–1991, Taito vuodesta 1991.

PAINO Forssan Kirjapaino Oy
Aikakauslehtien Liiton jäsen
ISSN 1235-6875

TAITO-lehti ei vastaa tilaamatta toimitetun aineiston säilytyksestä ja palautuksesta. Tilajarekisterin tietoja voidaan käyttää ja luovuttaa suoramarkkinointiin.